

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ Γ΄ ΤΑΞΗΣ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 1 ΙΟΥΝΙΟΥ 2012
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΛΑΤΙΝΙΚΑ
ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

A1. Μετάφραση: Εσύ αναζήτησε τα ίχνη του, παρακαλώ, και με την πιο μεγάλη φροντίδα είτε στείλε τον στη Ρώμη είτε φέρ' τον μαζί σου καθώς επιστρέφεις από την Έφεσο. Μη σε απασχολήσει πόσο κοστίζει ο άνθρωπος. Γιατί είναι μικρής αξίας όποιος είναι τόσο τιποτένιος. Αλλά εξαιτίας της ελεεινής πράξης και του θράσους του δούλου ο Αίσωπος οργίστηκε τόσο πολύ, ώστε τίποτα δεν θα μπορούσε να είναι πιο ευχάριστο σε αυτόν από την επανάκτηση του δραπέτη.

Αυτές εγώ, επιθυμώντας να διοικήσω σωστά και να διαχειριστώ την πολιτεία, τις έβαζα πάντα μπροστά μου ως παράδειγμα. Με το λατρεύω και να αναλογίζομαι τους έξοχους άντρες διέπλαθα την ψυχή και τον νου μου. Γιατί έτσι, με το να επιδιώκω δηλαδή μόνο τον έπαινο και την τιμή, με το θεωρώ ότι έχουν μικρή αξία όλα τα βάσανα του σώματος και όλοι οι θανάσιμοι κίνδυνοι, μπόρεσα να ριχτώ για τη σωτηρία σας σε τόσους πολλούς και τόσους μεγάλους αγώνες.

B1. summa: superiore
parvi: minime
preti: pretium
scelus: scelera
tanto dolore: tantus dolor
nihil: nulla re
ei: earum
gratius: gratiores
quas: cui
bene: meliora
rem: re
mentem: mentium
omnes: omni
cruciatus: cruciatu

B2. investiga: investiganto
mitte: misistis
rediens: redeunt
deduc: deduxerit
noli: non vis
sit: essemus
adfectus est: adficeris (adficere)
posit: potuisse
gerendi: gererentur

administrandi: administravisses
colendo: cultu
proponebam: proposuissent
conformabam: conformatum iri
expetendo: expetivero
obicere: obiectura

Γ1α. Tu hominem noli investigare
Tu hominem ne investigaveris

Γ1β. Dum redis

Γ1γ. Epheso: απρόθετη αφαιρετική ονόματος πόλης, ως επιρρηματικός προσδιορισμός που δηλώνει τόπο και συγκεκριμένα την απομάκρυνση στη μετοχή rediens.

tecum: εμπρόθετος προσδιορισμός της συνοδείας στο ρήμα deduc.

nihili: γενική κατηγορηματική της αξίας στο ρήμα est. Η αξία δηλώνεται με γενική, γιατί πρόκειται για αφηρημένη αξία.

dolore: αφαιρετική οργανική του μέσου στο ρήμα est adfectus.

cupidus: επιρρηματικό κατηγορούμενο του τρόπου, αναφέρεται στο υποκείμενο ego του ρήματος proponebam.

gerendi: γενική γερονδίου ως γενική αντικειμενική στο cupidus.

tot: επιθετικός προσδιορισμός στο dimicationes.

mortis: γενική επεξηγηματική στο pericula.

me: αντικείμενο στο απαρέμφατο obicere, δηλώνεται άμεση αυτοπάθεια.

Γ2α. “ut nihil ei gratius possit esse quam recuperatio fugitivi”: Πρόκειται για δευτερεύουσα επιρρηματική συμπερασματική πρόταση, που λειτουργεί ως επιρρηματικός προσδιορισμός του συμπεράσματος στο περιεχόμενο της κύριας πρότασης με ρήμα το adfectus est. Εισάγεται με τον συμπερασματικό σύνδεσμο ut, ο οποίος συνοδεύεται από το nihil γιατί η πρόταση είναι αποφατική, και προεξαγγέλλεται στον λόγο από τη δεικτική αντωνυμία tanto. Εκφέρεται με (δυνητική) υποτακτική (possit), γιατί το συμπέρασμα στη λατινική είναι μια υποκειμενική πράξη ή κατάσταση. Πιο συγκεκριμένα, η πρόταση εκφέρεται με υποτακτική ενεστώτα (possit), γιατί εξαρτάται από ρήμα αρκτικού χρόνου (adfectus est: κυρίως παρακείμενος). Ισχύει η ιδιομορφία στην ακολουθία των χρόνων (συγχρονισμός κύριας και δευτερεύουσας πρότασης).

Γ2β. Γερονδιακή έλξη: hominibus excellentibus cogitandis. Η έλξη είναι προαιρετική, γιατί το γερούνδιο είναι απρόθετο.

Γ2γ. Πλάγιος λόγος: Cicero dicit eas se, cupidum bene gerendi et administrandi rem publicam, semper sibi proponere.